

NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA
ELNÖK

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: B/8393

Érkezett: 2019 DEC 04.

A Nemzeti Választási Iroda elnökének beszámolója az Európai Parlament tagjainak 2019. május 26-án megtartott választásával kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról

**Előadó: dr. Pálffy Ilona
a Nemzeti Választási Iroda elnöke**

Budapest, 2019. december

Tisztelt Országgyűlés!

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 13. § (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően az Európai Parlament tagjainak 2019. május 26-án megtartott választásával kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és végrehajtásáról az alábbiakban számolok be.

Az Európai Parlament tagjainak megválasztására ötévente kerül sor. Az Európai Unió határozza meg a választás időszakát, így a Tanács (EU, Euratom) közvetlen és általános választójog alapján a kilencedik alkalommal megrendezésre kerülő európai parlamenti képviselői választások időszakának meghatározásáról szóló 2018/767 határozata alapján a választások minden tagállamban 2019. május 23-tól május 26-áig zajlottak le. Magyarország köztársasági elnöke ennek megfelelően, valamint a Ve.-ben foglaltakra figyelemmel az Európai Parlament tagjainak választását 2019. május 26. napjára tűzte ki. Magyarország az európai uniós csatlakozása óta negyedik alkalommal küldhetett képviselőket az Európai Parlamentbe. Az első magyarországi EP-választáson 2004-ben 24, 2009-ben 22, 2014-ben és idén 2019-ben is 21 mandátumért versenghettek a pártok. A választás arányos választási rendszerben, egyfordulós listás szavazással történik, csak pártok indulhatnak rajta. Az egész ország egyetlen választókerületet alkot. Kiemelendő, hogy első alkalommal került sor a levélben szavazás jogintézményének alkalmazására az Európai Parlament tagjainak választása során, az ezzel kapcsolatos tájékoztató adatok külön kerülnek bemutatásra.

A választási szervek az Európai Parlament tagjainak 2019. évi választására történő felkészülést, a választással kapcsolatos feladatok megszervezését és lebonyolítását törvényesen, eredményesen, hatékonyan végezték el.

I. Tájékoztatás, felkészülés

Kommunikáció, szervezés

A Nemzeti Választási Iroda a korábbi választásokhoz hasonlóan a választópolgárok tájékoztatását személyre szóló értesítő megküldésével, közmédiában sugárzott spotokkal, illetve hirdetésményekkel, szavazóköri plakátokkal is segítette.

A Nemzeti Választási Iroda gondoskodott a területi választási irodák és az országgyűlési egyéni választókerületi választási irodák vezetőinek oktatásáról, illetve kiadásra kerültek a választási irodák vezetőinek, a külképviseleti szavazás lebonyolítóinak, valamint a szavazatszámoló bizottságok tagjainak munkáját, felkészülését segítő Választási Füzetek új kiadványai is, amelyek a visszajelzések szerint jelentős segítséget jelentettek a hatékony munkavégzésben. A választást megelőzően két főpróbát tartottunk, amelyen a teljes választási folyamat modellezésre került országos szinten, valamennyi választási iroda bevonásával.

Az EP választások 3 177 településen 10 277 szavazókörben, valamint 132 külképviseleten történő lebonyolításában 22 000 választási irodai és 61 634 választási bizottsági tag, továbbá 33 nemzetközi megfigyelő és 47 külképviseleti megfigyelő vett részt. A helyi választási irodák erőfeszítéseinek köszönhetően ugyan még most sem okozott fennakadást

a szavazatszámoló bizottsági munkát vállaló választópolgárok, valamint a jegyzőkönyvvezetővé megbízható munkatársak egyre csökkenő száma, de e körben mindenképpen javaslom az irányadó jogi környezet felülvizsgálatát.

A Nemzeti Választási Iroda mintegy 8 450 000 darab szavazólap előállításáról gondoskodott. A választási irodákhoz 21 700 darab szavazóurna és 11 000 mobil szavazófülke, továbbá összesen 10 800 szavazóköri egységcsomag került kiszállításra.

Informatika

A Nemzeti Választási Iroda által indított informatikai infrastruktúra beszerzés keretében megújításra került a választási rendszereket működtető kiszolgálóréteg. Az új szerverek a korábbinál akár négyszer nagyobb terhelés kiszolgálására is alkalmasak. A választást megelőző időszakban többszöri performanciateszten esett át a környezet. Ennek eredményeként a választás napján a választások hivatalos honlapja (valasztas.hu) kiegyensúlyozottan működött. A 23:00 órás sajtótájékoztató ideje alatt, valamint az azt követő 10 percben másodpercenként közel 6 000 felhasználó látogatta az információs oldalt, amely az erősebb terhelés kiszolgálását magabiztosan végezte el.

A Nemzeti Választási Iroda folyamatosan működteti a www.valasztas.hu-t, a választások hivatalos honlapját, melyen keresztül a választópolgárok benyújthatták a névjegyzékkel kapcsolatos kérelmeiket, illetve tájékozódhattak a választással kapcsolatos tudnivalókról. A honlapon elérhetőek az érdeklődők számára a szavazásnap és a korábbi választásokkal kapcsolatos információk is.

A Nemzeti Választási Iroda az elektronikus információs rendszereinek biztonságát kiemelt fontosságúnak tartotta. Ezért mindent megtett nemcsak a jogszabályok támasztotta követelmények teljesüléséért, hanem korszerű védelmi rendszereket üzemeltetett és vezet be a jövőben is. Elektronikus információs rendszereink rendelkeznek többek között hiteles naplózással, folyamatos biztonsági naplóelemzéssel, a publikus felületein DDOS védelemmel, malware védelemmel, végpont védelemmel és hálózati forgalom elemzővel, továbbá a rendszerek rendszeres biztonsági teszteken estek át.

A Nemzeti Választási Iroda üzemeltetette az ügynevezett választási informatikai biztonsági műveleti központot (a továbbiakban: NVI-SOC), amelynek feladatai

- a különböző védelmi megoldásokból érkező biztonsági riasztások folyamatos észlelése, monitorozása és elemzése,
- az informatikai biztonsági események kezelése és kivizsgálása,
- az aktuális fenyegetettségi információk, támadási trendek értékelése, valamint
- együttműködés a hazai biztonsági műveleti központokkal, illetve a kibervédelemért felelős szervezettel.

A Nemzeti Választási Iroda az európai parlamenti képviselők 2019. évi választása során észlelt támadásokat a védelmi megoldások által automatizáltan, valamint az NVI-SOC keretében az üzemeltetőkkel együttműködve sikeresen elhárította, a biztonsági eseményeket hatékonyan kezelte.

A Nemzeti Választási Iroda működtette az ügynevezett adatmonitoring rendszerét, amely a szavazóköri jegyzőkönyvek teljes körű képi rögzítését követően független informatikai rendszerben ellenőrizte az eredményeket, összevetve a jogi eredmény megállapításának

alapját képező hiteles, papír alapú jegyzőkönyvek adatait az informatikai rendszerben tárolt adatokkal.

Az Európai Bizottság az európai parlamenti választásra történő felkészülés keretében információbiztonsági elvárásokat, ajánlásokat fogalmazott meg a tagállamok felé, és életre hívta a választási együttműködési hálózatot, melynek fő célja a tagállamok közötti információmegosztás, együttműködés volt. Tagállami szinten egy nemzeti választási hálózat létrehozása volt az elvárás, amelybe a Nemzeti Választási Iroda választásszakmai tagot delegált, az Európai Bizottság felé a kijelölt kapcsolati pont szerepkörét a Nemzetközi Kommunikációért és Kapcsolatokért Felelős Államtitkár látta el.

II. A választás lebonyolítása

Jelöltállítás

Az Európai Parlament tagjainak választásán összesen 25 jelölő szervezet nyilvántartásba vételére került sor. A jelölő szervezetek listaállításához 20 000 választópolgár ajánlásának összegyűjtésére volt szükség. Az ajánlások ellenőrzésére a Nemzeti Választási Irodának 3 nap állt a rendelkezésre. A benyújtott ajánlóívek alapján a Nemzeti Választási Iroda munkatársai összesen 225 920 aláírást ellenőriztek tételesen. A listaállításához szükséges érvényes ajánlások összegyűjtése 11 jelölő szervezetnek sikerült, amelyek – a két közös listára tekintettel – 9 listát állítottak az európai parlamenti választáson.

Részvételi arány

A május 26-án megtartott választáson a választók névjegyzékében összesen 8 008 353 választópolgár szerepelt. A szavazás napján összesen 3 489 645 választópolgár, a választásra jogosultak 43,58 %-a szavazott.

Más uniós tagállamok állampolgárai

10 650 magyar választópolgár szerepelt a többi tagállam névjegyzékén, ők az adott tagállamban szavazhattak, a magyarországi névjegyzékből pedig törlésre kerültek. Ugyanakkor 3390 Magyarországon élő uniós választópolgár kérelme alapján a magyarországi névjegyzékben szerepelt és a magyar listákra szavazhatott.

Regisztráció, levélszavazás

Legkésőbb május 2-ig beérkezett és a Nemzeti Választási Iroda által elfogadott névjegyzékbe vételi kérelmük alapján, levélszavazás útján élhettek választójogukkal a magyarországi lakcímmel nem rendelkező magyar állampolgárok, amennyiben sem Magyarországon, sem az Európai Unió más tagállamában nem volt lakcímük.

A kérelmek elbírálása után a levélben szavazók névjegyzékében 115 325 választópolgár szerepelt. Határidőben 63 762 szavazási irat érkezett a Nemzeti Választási Irodához, azaz a levélben szavazók névjegyzékén szereplő választópolgárok több mint fele kívánt élni választójogával. A jogszabályi feltételeknek 57 777 levélcsoomag felelt meg, amely 57 608 érvényes szavazólapot tartalmazott.

Szavazás a külképviseleteken

A szavazás napján külföldön tartózkodó, magyarországi lakóhellyel rendelkező választópolgároknak lehetőségük volt külképviseleten szavazni.

Ezzel a lehetőséggel kizárólag azok élhettek, akik a törvényben meghatározott határidőig kérték a külképviseleti névjegyzékbe vételüket. A legtöbben, 1372-en a londoni külképviseleten adták le szavazatukat, de sokan szavaztak Brüsszelben (1153) és Münchenben (1032) is. A külképviseletekről érkezett visszajelzések szerint rendszerben, fennakadások nélkül zajlottak le a szavazások.

A külképviseleti névjegyzékben 20 291 választópolgár szerepelt, közülük 17 749 fő, azaz a névjegyzéken szereplő választópolgárok 87,47%-a jelent meg a szavazáson. A jogszabályi feltételeknek 17 551 hazaszállított boríték felelt meg, amelyek 17 485 érvényes szavazólapot tartalmaztak.

Átjelentkezés

Átjelentkezéssel szavazhattak azok, akik a szavazás napján lakóhelyüktől távol, de Magyarországon kívántak élni választójogukkal. Az online módon történő átjelentkezés lehetősége hozzájárult e jogintézmény széles körben történő igénybevételéhez is. A tavalyi Ve. módosítás értelmében lehetőség nyílt ugyan a választási szervek számára, hogy speciális szervezési intézkedéseket hajtsanak végre az átjelentkezéssel szavazók sorban állásának elkerülése érdekében, ilyenre azonban nem volt szükség. Össességében 97 618 választópolgár élt az európai parlamenti választáson az átjelentkezés lehetőségével, míg 2014-ben 69 200-an jelentkeztek át. A választás ennek ellenére az átjelentkezést lebonyolító szavazóköri körökben is zavarmentes volt – az országgyűlési választásokhoz képest kevesebb átjelentkezőnek és annak köszönhetően, hogy ők is ugyanúgy szavaztak, mint a helyben lakó választópolgárok –, így hosszú idő után először nem volt sorban állás a szavazóköri körökben. Megfontolásra javaslom ugyanakkor az átjelentkezők szavazására vonatkozó törvényi szabályozás ismételt áttekintését, és az ott működő szavazatszámoló bizottság több részre osztása helyett – a bizottsági döntéshozatali eljárást megkönnyítendő – inkább több szavazatszámoló bizottság létrehozása lehetőségének biztosítását.

A Választási Információs Szolgálat adatai

A választás kitűzésétől 2019. május 31-ig történő időszakban több mint 9000 megkeresés érkezett e-mailben, illetve telefonon a Nemzeti Választási Irodához. A legnagyobb számban a választópolgárok az ajánlóíveken szereplő személyes adataikról kértek tájékoztatást, amelyek száma közel 3000 volt. Ezen kívül a legtöbb megkeresés a regisztrációval, az átjelentkezéssel, a mozgóurnás és a külképviseleti szavazással kapcsolatban érkezett.

III. Gazdálkodási adatok

A Nemzeti Választási Iroda számára a 2019. évi választási feladatokra jóváhagyott forrásokból az Európai Parlament tagjainak választására 7,92 milliárd forint tervezésére került sor. A prognosztizált kiadások közel 48%-át a helyi és területi választási szervek feladatellátásával kapcsolatos kiadások tették ki.

A központi kiadások körében kerültek megtervezésre a nyomdai kellékek, a postai szolgáltatások, valamint az informatikai rendszerek fejlesztési és üzemeltetési feladatai.

IV. Zárszó

Az Európai Parlament tagjainak 2019. évi választása zökkenőmentesen, törvényesen, Magyarország Alaptörvényének és a jogszabályoknak megfelelően került lebonyolításra, amiért ezúton is szeretném köszönetemet kifejezni a szavazás előkészítésében, megszervezésében és lebonyolításában részt vevő valamennyi választási iroda és választási bizottság tagjának, köztisztviselőnek, közalkalmazottnak és külsős munkatársnak, akiknek munkája hozzájárult a 2019. évi európai parlamenti választás sikeréhez.

Kérem a Tisztelt Országgyűlést, hogy beszámolómat elfogadni szíveskedjék.

Budapest, 2019. december

dr. Pálffy Ilona
a Nemzeti Választási Iroda elnöke

